

Saznajte više o fibrilaciji atrija
Za bolesnike kojima je propisan lijek LIXIANA®.

Detaljno o fibrilaciji atrija

Sadržaj

Liječnik Vam je propisao lijek LIXIANA®	Stranica 5
Fibrilacija atrija – kad srce ispadne iz ritma	Stranica 6
Uzroci fibrilacije atrija i česte popratne bolesti	Stranica 6
Zašto fibrilacija atrija povećava rizik od moždanog udara?	Stranica 7
Koje su posljedice i zašto je terapija toliko važna?	Stranica 8
Kako djeluje lijek LIXIANA®?	Stranica 9
Kako se uzima lijek LIXIANA®?	Stranica 9
Što će se dogoditi ako zaboravite uzeti lijek?	Stranica 11
Što će se dogoditi ako ste uzeli veću količinu lijeka LIXIANA®?	Stranica 11
Na što još trebate obratiti pozornost kada uzimate lijek LIXIANA®?	Stranica 12
Koje su moguće nuspojave?	Stranica 12
Mjere opreza za smanjenje svih krvarenja	Stranica 15
Kako ćete smanjiti rizik od moždanog udara?	Stranica 17
Savjeti za redovito uzimanje lijeka LIXIANA®	Stranica 18

Profilaksa moždanog udara za nju i njega

Vaš liječnik propisao Vam je lijek LIXIANA®

Poštovana/poštovani,

dijagnosticirana Vam je fibrilacija atrija, a Vaš liječnik propisao Vam je lijek LIXIANA® radi profilakse moždanog udara.

Svrha ove brošure je pomoći Vam s terapijom lijekom LIXIANA® i omogućiti Vam brzi uvid u najvažnije informacije o lijeku. Slijedite upute svog nadležnog liječnika i uzimajte lijek LIXIANA® onoliko dugo koliko Vam je liječnik propisao. Nemojte samostalno prekidati terapiju.

Fibrilacija atrija – kad srce ispadne iz ritma

Fibrilacija atrija najčešća je vrsta postojane srčane aritmije. Za razliku od normalnog srčanog ritma, aritmični podražaji ometaju pravilne električne impulse, što dovodi do takozvane fibrilacije srčanih pretklijetki. Pretklijetke se tada vrlo brzo i nekoordinirano kontrahiraju, zbog čega se krv iz srca više ne prazni u potpunosti. Po otkucaju srca manje krvi ulazi u klijetke, pa se smanjuje rad srca. Tijekom epizode fibrilacije atrija otkucaji srca često se ubrzavaju i/ili su nepravilni.

Uzroci fibrilacije atrija i česte popratne bolesti

Fibrilacija atrija može nastupiti bez prepoznatljivih uzroka, pa se tako može javiti i u zdravih ljudi koji se bave sportom. Rizik se često povećava s poodmaklom dobi. Međutim, postoje određene životne navike ili već postojeće bolesti koje mogu potaknuti nastanak fibrilacije atrija¹:

Način života	Popratna medicinska stanja / ostale bolesti
zlouporaba alkohola	visok krvni tlak / šećerna bolest
pretilost	srčani udar / koronarna bolest srca
tjelesna neaktivnost ili pretjerana aktivnost u sportovima izdržljivosti	zatajenje srca ili bolest srčanih zalistaka
pušenje	poremećaj spavanja / opstruktivna apneja u spavanju
stres	kardiokirurški zahvat
zlouporaba stimulativnih tvari (uključujući kofein)	tireotoksikoza (hiperaktivna štitnjača)
	pneumonija (upala pluća)
	urođena bolest srca

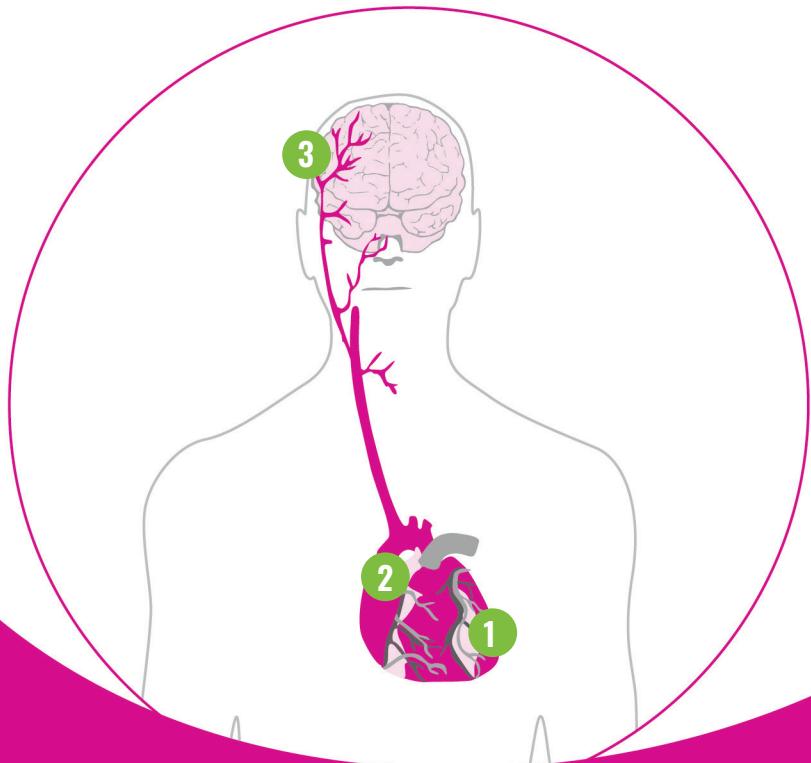
Fibrilacija atrija nije rijetkost

Niste sami u tome: fibrilacija atrija javlja se u 5 % osoba starijih od 65 godina i u 10 % osoba starijih od 70 godina.^{1,2}

Zašto fibrilacija atrija povećava rizik od moždanog udara

Razlog tome je nepravilan protok krvi koji nastaje zbog fibrilacije atrija. Sve dok se krv kreće, ona ostaje tekuća. Ako se krv tek sporo kreće, mogu nastati krvni ugrušci (takozvani trombi). Stvaranju ugrušaka naročito je skljona krv koja se zbog ograničenog kapaciteta pumpanja srca više ne prazni u potpunosti iz atrija. Ti se ugrušci mogu oslobođiti i potiskivati u smjeru mozga, gdje mogu začepiti važne krvne žile. Zbog začepljenosti krvne žile mozak više nije dovoljno opskrbljen kisikom. Živci i moždane stanice odumiru u vrlo kratkom vremenu. Posljedica toga je moždani udar.

Kako nastaje moždani udar?

- 1 Uslijed fibrilacije atrija, u srcu može nastati krvni ugrušak (tromb). Taj krvni ugrušak je poput čepa.
- 2 Ako se krvni ugrušak oslobodi, on se može potom krvotokom transportirati u smjeru mozga, gdje može začepiti važne krvne žile.
- 3 Zbog začepljenosti krvne žile mozak više nije dovoljno opskrbljen kisikom. Živci i moždane stanice odumiru u vrlo kratkom vremenu.

Posljedica toga je moždani udar.

Zašto je terapija toliko važna?

Moždani udar je najopasnija posljedica fibrilacije atrija. Moždani udari uzrokovani fibrilacijom atrija u pravilu su također teži od onih izazvanih drugim uzrocima. Oni dovode do trajnog invaliditeta ili smrti gotovo dva puta češće nego moždani udari uzrokovani drugim razlozima. Za učinkovitu prevenciju dobili ste lijek LIXIANA®. LIXIANA® je lijek protiv zgrušavanja krvi u svrhu smanjenja krvnih ugrušaka (tromba) u srcu i na taj način služi za prevenciju moždanog udara. Lijekovi koji sprječavaju zgrušavanje krvi nazivaju se i lijekovi za razrjeđivanje krvi. Taj oblik terapije naziva se antikoagulacija.

Kako djeluje lijek LIXIANA®?

LIXIANA® sadržava djelatnu tvari edoksaban i ubraja se u skupinu lijekova protiv zgrušavanja krvi, takozvane antikoagulanse. Ta tvar smanjuje sposobnost zgrušavanja krvi i time smanjuje rizik od opasnih krvnih ugrušaka. Djeluje tako da sprječava aktivnost faktora Xa, važnog dijela sustava za zgrušavanje krvi.³

LIXIANA® se uzima 1x dnevno

- Preporučena dnevna doza je jedna tableta LIXIANA® od 60 mg na dan.³
- Doza se smanjuje na 30 mg LIXIANA® u određenim okolnostima (zbog ograničene funkcije bubrega, tjelesne težine manje od 60 kg ili zbog drugih lijekova koje bolesnik uzima).³

Život s fibrilácijom atria

Kako se uzima lijek LIXIANA®?

Progutajte tabletu, po mogućnosti s vodom, najbolje uvijek u isto vrijeme kako biste dobro zapamtili kada trebati uzeti lijek LIXIANA®. Ako je ne možete progutati cijelu, tabletu LIXIANA® možete zdrobiti neposredno prije uzimanja, pomiješati je s vodom ili kašicom od jabuke i progutati. Ako je potrebno, Vaš liječnik Vam može dati zdrobljenu tabletu kroz želučanu sondu. LIXIANA® se može uzimati s obrokom ili neovisno od njega. Jednostavno u onom trenutku kada to najbolje odgovara Vašem dnevnom rasporedu. Trajanje uzimanja lijeka LIXIANA® određuje Vaš liječnik.

Što će se dogoditi ako zaboravite uzeti lijek?

Ako ste zaboravili uzeti tabletu, odmah je uzmite, a sljedećeg dana nastavite s uzimanjem tablete jedanput na dan prema uobičajenom rasporedu. **Nikada nemojte uzeti više od 1 tablete dnevno.** Vrlo je važno da lijek LIXIANA® uzimate kako je propisano jer ćete samo tako smanjiti rizik od moždanog udara. Nemojte povećavati dozu ili učestalost uzimanja lijeka. Ako imate pitanja o svom liječenju, obratite se liječniku ili ljekarniku.

Što će se dogoditi ako ste uzeli veću količinu lijeka LIXIANA®?

Odmah obavijestite svog liječnika ako ste uzeli previše tableta LIXIANA®. Ako ste uzeli više od preporučene količine lijeka LIXIANA®, može se povećati rizik od krvarenja.

Na što još trebate obratiti pozornost kada uzimate lijek LIXIANA®?

U pakiranju lijeka LIXIANA® nalazi se kartica s upozorenjima za bolesnika. Molimo Vas da ispunjenu karticu uvijek nosite sa sobom i pokažete je uvijek kada idete liječniku ili imate medicinske zahvate.

Interakcije s drugim lijekovima – na što trebate paziti!

Istodobno uzimanje različitih lijekova može dovesti do interakcija između različitih lijekova. Tako se, primjerice, može promjeniti koncentracija različitih djelatnih tvari lijekova zbog njihovog bržeg ili sporijeg metaboliziranja i izlučivanja. Time se njihovo djelovanje može povećati ili inhibirati.

Kako bi se isključile moguće interakcije s lijekom LIXIANA®, obavijestite svog nadležnog liječnika o uzimanju drugih lijekova kao i dodatnih pripravaka koji se izdaju bez recepta, primjerice lijekova protiv bolova ili preparata za prehladu.

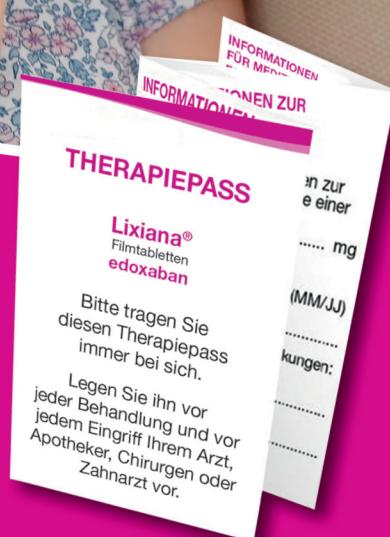
Koje su moguće nuspojave?

Kao i kod drugih lijekova, tijekom uzimanja lijeka LIXIANA® može doći do nuspojava iako se one neće javiti kod svakog pacijenta. Lijek LIXIANA® razvijen je u svrhu razrjeđivanja krvi i smanjivanja rizika od opasnih krvnih ugrušaka. Posljedica toga je povišena opasnost od krvarenja tijekom uzimanja lijeka.³

Ako imate krvarenje koje ne prestaje samo od sebe ili ako primijetite znakove pretjeranog krvarenja, odmah potražite liječničku pomoć.³

Kartica s upozorenjima za bolesnike koji uzimaju lijek LIXIANA®

Odmah se obratite svom nadležnom liječniku ako primijetite bilo koji od sljedećih simptoma:

Vidljiva krvarenja, koja mogu često nastupiti:³

- krvarenja iz nosa
- crvena ili tamnosmeđa mokraća
- crvena ili crna stolica
- dugo krvarenje nakon ozljede
- krvarenje iz usta i/ili grla
- abnormalno obilno menstrualno krvarenje
- krvarenje iz ili ispod kože

Mogući znakovi nevidljivog krvarenja:³

- neuobičajena slabost
- umor
- bljedilo
- vrtoglavica
- glavobolje
- neobjašnjiva oticanja

Nemojte prestati uzimati lijek LIXIANA® bez prethodnog savjetovanja sa svojim nadležnim liječnikom jer se LIXIANA® primjenjuje za liječenje i prevenciju ozbiljnih bolesti.³

Rizik od eventualnih krvarenja možete smanjiti poduzimanjem nekih mjera opreza:

Posjet stomatologu

Prije tretmana obavijestite svog nadležnog stomatologa da uzimate lijek LIXIANA®. Potom će se odlučiti jesu li potrebne daljnje mjere opreza.

Kirurški zahvati

U slučaju planiranih zahvata prethodno se posavjetujte sa svojim nadležnim liječnikom i recite mu da uzimate lijek LIXIANA®. Kod mnogih malih zahvata operacija se može provesti bez prekidanja liječenja. U suprotnom će Vam Vaš nadležni liječnik reći kada trebate prekinuti terapiju i kada možete opet nastaviti s terapijom. Važno je da nakon zahvata nastavite s terapijom.

Ozljede

Manje ozljede: čistom krpom lagano pritiskajte mjesto koje krvari dok krvarenje ne prestane. Ako krvarenje ne prestane ili se radi o većoj ozljedi, odmah potražite liječničku pomoć.⁴

Trudnoća

Ako planirate trudnoću ili niste sigurni jeste li trudni, odmah se obratite svom nadležnom liječniku.³

Kako ćete smanjiti rizik od moždanog udara?

Zdrav način života može Vam pomoći u smanjenju rizika od moždanog udara. Međutim, postoje faktori na koje ne možete utjecati: Vaša dob ili već postojeća tjelesna ograničenja. Ipak, pridržavajući se nekoliko savjeta o ponašanju, možete učiniti mnogo dobrog za svoje srce i pozitivno utjecati na tijek bolesti:

Male promjene u ponašanju imaju veliki utjecaj na zdravlje

! Ako pušite, sada je najbolje vrijeme da prestanete

Cigaretе dovode do „kalcifikacije” krvnih žila, a to potiče stvaranje krvnih ugrušaka. Također potiču visok krvni tlak, koji je glavni faktor rizika za nastanak moždanog udara.^{5,6}

! Alkohol pijte umjerenо

Previše alkohola povisuje krvni tlak, što povećava rizik od moždanog udara.¹

! Činite kao Vaše srce: budite u pokretu

Redovito kretanje snižava krvni tlak, regulira koncentraciju lipida u krvi i poboljšava osjetljivost na inzulin. Sve to ima pozitivan učinak na Vašu tjelesnu težinu. Jeste li znali da prekomjerna tjelesna težina potiče visok krvni tlak, bolesti srca i šećernu bolest? Svi ti faktori povećavaju rizik od moždanog udara.^{1,6}

! 5 porcija voća i povrća dnevno

Studije su pokazale da unos veće količine voća i povrća značajno smanjuje rizik od moždanog udara.⁶

! Jedite dobre masti

Ograničite unos životinjskih masti, po potrebi ih zamijenite biljnim mastima. Više puta tjedno jedite ribu jer ona sadržava vrijedne omega-3 masne kiseline. Izbjegavajte masnu hranu i zasićene masti jer povećavaju „loš” kolesterol u Vašem tijelu, što može dovesti do kalcifikacije krvnih žila i time do povećanog rizika od krvnog ugruška.⁶

! Smanjite unos soli

Veće količine soli mogu povisiti krvni tlak, jedan od glavnih faktora rizika za moždani udar. Umjesto toga, začinite svoju hranu začinskim biljem i limunovim sokom.⁷

Savjeti za redovito uzimanje lijeka LIXIANA®

Važno je uzimati tabletu svakog dana i po mogućnosti u isto vrijeme. Time ćete stvoriti rutinu koja će Vam pomoći u redovitom uzimanju lijeka. Možete, primjerice, upotrijebiti svoj pametni telefon i preuzeti neku od aplikacija za upravljanje lijekovima koja će Vas podsjećati na dnevno uzimanje lijeka LIXIANA®.

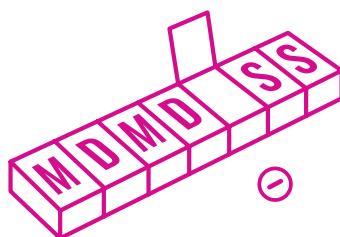
Za iPhone – preuzimanje različitih aplikacija za upravljanje lijekovima:

- U trgovini App Store upišite „**Medikamenten-Manager**“ (**Upravljanje lijekovima**)
- Odaberite prikladnu aplikaciju za upravljanje lijekovima
- Kliknite na „**Laden**“ (**Preuzmi**) i potom na „**Installieren**“ (**Instaliraj**)

Za Android – preuzimanje različitih aplikacija za upravljanje lijekovima:

- U trgovini Google Play Store upišite „**Medikamenten-Manager**“ (**Upravljanje lijekovima**)
- Odaberite prikladnu aplikaciju za upravljanje lijekovima
- Kliknite na „**Installieren**“ (**Instaliraj**)

Klasični dozator tableta

Ako uzimate nekoliko lijekova, dozator tableta mogao bi Vam pomoći u praćenju uzimanja lijekova. Dozator Vam pokazuje kada trebati uzeti pojedini lijek. Većina ljekarni ima u svom assortimanu dozatore tableta.

Savjeti i trikovi za redovito uzimanje lijeka

Literatura:

- 1 AFib matters - <https://www.afibmatters.org/de/>
- 2 Kompetenznetz-Vorhofflimmern - Patienteninformation. Dostupno na: <https://www.kompetenznetz-vorhofflimmern.de/de/patienteninformation>, zadnji pristup: svibanj 2023.
- 3 LIXIANA® uputa o lijeku, stanje studeni 2020.
- 4 Deutsche Herzstiftung – Wie bei Blutungen richtig verhalten? Dostupno na: <https://www.herzstiftung.de/verletzung-blutung-erste-hilfe.html>
- 5 Thrombose Ratgeber – Was sind Risikofaktoren und ab wann bin ich ein Risikopatient. Dostupno na: <https://www.thrombose-ratgeber.de/risikofaktoren-und-ab-wann-risikopatient.html>, zadnji pristup: svibanj 2023.
- 6 Kompetenznetz Schlaganfall. Dostupno na: <https://www.kompetenznetz-schlaganfall.de/292.0.htm>, zadnji pristup: svibanj 2023.
- 7 Risiko für die Gesundheit: <https://www.zentrum-der-gesundheit.de/news/gesundheit/allgemein-gesundheit/salz-bluthochdruck>, zadnji pristup: svibanj 2023.

Daljnje informacije:

Slike: Adobe Stock, prikazane osobe su fotomodeli.

Izdavač:

Daiichi Sankyo Austria GmbH · Euro Plaza Gebäude J · Kranichberggasse 4 · 1120 Beč
Tel. + 43 1 4858642-0 · Faks + 43 1 4858642-99345 · info@daiichi-sankyo.at · www.daiichi-sankyo.at